

DE „TANDHEELKUNDIGE INRICHTINGEN” AAN BANDEN

Eindelijk!

Op 30 Maart j.l. heeft de Eerste Kamer het wetsontwerp op de z.g. tandheelkundige inrichtingen zonder discussie goedgekeurd. In het eindverslag van de commissie van rapporteurs, dat een week tevoren was verschenen, verklaarden vele leden het w.o. van harte toe te juichen en het optreden tegen de misstanden dringend noodzakelijk.

Voordien was — op 8 Maart — de Tweede Kamer tot aanvaarding overgegaan, echter niet dan nadat een vijftal afgevaardigden nog hun zienswijze ten beste had gegeven. Van geen enkele zijde werd anders dan in afkeurende zin over de praktijken der inrichtingen gesproken. De heer Mol deed dit het uitvoerigst en gaf een duidelijk beeld van de gebit-mutilerende werkwijze, welke hij als een medisch misdrijf brandmerkte en als zodanig veel ernstiger dan de maatschappelijke en ethische repercussies, die tot de onderhavige reactie op de niets ontziende werfmethoden in binnen- en buitenland hadden geleid.

Ook de overige sprekers hadden er geen goed woord voor over en zo kreeg de minister de parlementaire zegen mee. Aldus werd het ontwerp zonder hoofdelijke stemming, behoudens een door de bewindsman overgenomen kleine technische aanvulling, aangenomen.

Het wachten is nu op de afkondiging in het Staatsblad, waarna de Inspectie van de Volksgezondheid nog drie weken geduld zal moeten hebben alvorens tot uitvoering van de wet te kunnen overgaan. Het effect daarvan inzake het optreden der exploitanten naar buiten zal uiteraard dienen te worden afgewacht.

Er valt niet op te rekenen dat de aldus aan belemmerende controle onderworpen ondernemers bij voorbaat het hoofd in de schoot zullen leggen en zo zal ten aanzien van de praktische uitwerking van de wet veel, zo niet alles afhangen van de (naar mag worden gehoopt) stringente toepassing.

In zijn beantwoording van de heer Mol betoogde de minister dat hij ten deze op voortvarendheid bij de Inspectie van de Volksgezondheid niet behoefde aan te dringen. Deze zat, gelijk de bewindsman het uitdrukte, als het ware te springen om eraan te beginnen. Het was, zo vervolgde hij, haar al jaren lang een doorn in het oog geweest dat niet genoeg middelen ter beschikking stonden om deze instituten tot de orde te kunnen roepen.

Wanneer niemand minder dan de minister de loftrumpet steekt over de nauwelijks te bedwingen aanvalsbereidheid van de Inspectie der Volksgezondheid, dan past het niet daaraan te twijfelen. Tot onze schande zij eerlijk bekend, dat wij dat niet zo zeer hadden gemerkt. De tandartsen zullen echter met aangename verrassing hiervan kennis nemen en hopen dat de termijn van drie weken, welke het in werking treden van de wet

nog van de afkondiging in het Staatsblad scheidt, haar niet al te zwaar zullen vallen. Zonder afbreuk te doen aan de vastgestelde ambtelijke diligentie mag worden opgemerkt dat de Inspectie ruimschoots in de gelegenheid is gesteld om geduld te oefenen. Men leze slechts wat de parlementaire overzichtschrjver van de N.R.C. hierover heeft opgemerkt. „Dit wetje, zo schreef hij, gericht tegen de inrichtingen-met-bliksem-behandeling is eigenlijk een spoedgeval. Elke dag dat die inrichtingen ongestoord kunnen werken, betekent schade aan monden, schade aan de medische ethiek, schade aan Nederlands naam in het buitenland. Eind Juni 1954 was het ontwerp ingediend en half November was het rijp verklaard voor openbare behandeling. Die openbare behandeling behoeft maar een uurtje te duren, naar vanmiddag (9 Maart) bleek. Een uurtje dat men toch ook wel wat eerder had kunnen vinden. Hopen wij dat de Senaat wat sneller zal werken.” Deze hoop is in vervulling gegaan; de Eerste Kamer heeft zich met bekwame spoed van zijn taak gekweten.

Het is ietwat pijnlijk te moeten constateren, dat wanneer hier door een gezaghebbende parlementaire journalist de staf wordt gebroken over het trage tempo van behandeling van een urgente wettelijke regeling, deze volkomen in de lijn ligt van de traagheid waarmee deze tergende misstand te lang en leste werd aangepakt en eigenlijk pas nadat vanuit het buitenland ernstig beklag werd gedaan. Er moge tevens aan worden herinnerd dat te dezer plaatse reeds meer dan zes jaar geleden *) werd gewezen op de noodzaak van overheidsingrijpen ten aanzien van de ergerlijke praktijken en reclame inzake de „bliksem-kunstgebitten onder narcose” – „klaar terwijl U wacht”, zonder dat zulks, met inbegrip van alle verdere aandrang, iets vermocht uit te richten. In dit licht bezien doet het popelen van de Inspectie der Volksgezondheid, waarop de minister meende te moeten wijzen, niet zo vanzelfsprekend aan. Tenzij men op het Departement het niet nodig vond spoed te betrachten en daarop ook bij de Kamer aan te dringen.

Hoe het zij, het staat thans aan de overheid om, na de gehele voor-geschiedenis en de jongste onthulling van de minister, met de uitvoering van deze wet te tonen dat het haar inderdaad ernst is de algemeen erkende misstand zoal niet uit te roeien, dan toch de bedrijvers stevig aan banden te leggen.

Het schijnt het noodlot van wettelijke voorzieningen op het terrein der tandheelkunst te zijn dat, hoe duidelijk de considerans ook moge wezen, de positie der z.g. bona fide tandtechnici er steeds bij te pas wordt gebracht. Zo ook nu weer. Met nadruk werd van de minister de waarborg gevraagd om dit „gelegenheidswetje ad hoc” (Dr. Mol) niet te doen hanteren tegen de bona fide tandtechnici, die volgens de afgevaardigde Fokkema, reeds jarenlang zelfstandig en alleen de praktijk uitoefenen. Wel merkte de minister op dat dit soort tandtechnici in hun hoedanigheid van wetsovertreders niet als bona fide kon worden beschouwd; men had blijkbaar het oog op de personen, te wier behoefte een bevoegd-

*) *Periculum in mora*. T. v. T. Jan. 1949.

verklaring in het verschiet ligt. Niettemin wekt het gesprokene opnieuw de indruk dat voor de parlementaire paladijnen de wet in het algemeen een hinderlijk element vormt bij de bescherming van deze in hun ogen verguisde „contribuanten” van de volksgezondheid.

B.